

המשורר והמתרגם רמי סערי מסביר מדוע הוא נחוץ לשוליים של הספרות

רמי סערי הוא יוצר נודד: בין בתים, בין מדינות ובין שפות. המשורר והמתרגם, מהפוריים בישראל, מפרסם ספר שירים חדש ומסביר מדוע באנתולוגיה החדשה של משוררים הומוסקסואלים בעריכתו לא יימצאו כותבים מאנגליה, גרמניה, צרפת ורוסיה ולמה האקדמיה לא מעניינת אותו

אלי אליהו, "הארץ"

19 במרץ 2016

רמי סערי מספר שכאשר שהה לאחרונה בליסבון הוא חיפש אכסניה זולה להתגורר בה למשך כמה חודשים. "הסתכלתי במדריך תיירים לתרמילאים", הוא אומר, "והתברר לי שבמרחק שתי תחנות מטרו מהספרייה הלאומית של פורטוגל יש אכסניה זולה במיוחד".

סערי דפק איפוא על דלת האכסניה, ובעלת המקום, אשה ושמה איזבל, הסכימה להשכיר לו חדר למשך כמה זמן שירצה. "החדר שקיבלתי היה מסודר, נקי ושקט", מספר סערי. "במשך כל השבוע ביליתי בספרייה הלאומית מתשע בבוקר עד שש בערב, כשחזרתי לאכסניה הכל היה נינוח ורגוע. אבל בשבת הספרייה סגורה, לכן נשארתי בחדר".

בשמונה בבוקר נשמעה דפיקה על דלת האכסניה. מכיוון שחדרו של סערי היה סמוך לכניסה, הוא ניגש לפתוח. בפתח עמד גבר ושאל: איזבל נמצאת?"

"הפניתי אותו לחדרה של איזבל", מספר סערי, "וכעבור זמן מה גבר נוסף דפק על הדלת, ואחריו עוד אחד. לא עבר זמן רב עד שהבנתי, שלמעשה השתכנתי בבית בושתי".

הסיפור הזה מעיד לא מעט על אורח החיים שסיגל לעצמו סערי, יליד 1963, משורר ומתרגם. אם השירה היא אמנות שחוצה את גבולות הלשון, המקום והזמן, הרי חייו של סערי הם הדבר הקרוב ביותר לשירה. הוא נמצא לא מעט באתונה, כותב ומתרגם שם, אבל מרבית זמנו הוא נודד ממקום למקום, בלי עבודה קבועה, ובכל מקום מוצא לו פתרונות מגורים ארעיים. אפשר לומר שהאזרחות היחידה שלו היא אזרחות בארץ השירה.

אף שלא פגשתי בו קודם לכן, קשה היה לטעות באיש שהמתין לי לפני שער בית אמו בנווה עמל בהרצליה, שם הוא לן במשך כמה ימים, לפני שייקח את מיטלטליו המעטים וינדוד לבית אחותו באילת. הוא גבוה בהרבה מן הממוצע, אפשר לומר אפילו ענק, וכשהוא הולך ניכרת צליעתו, זכר לניסיונו להתאבד לאחר שאהוב לבו נטש אותו, ניסיון שעליו כתב במחזור השירים "ארבעה צעדים מהמוות": "ראיתי את הקומות/ מסתחררות במהירות זאת מתחת לזאת, / והבנתי שתור החבטה אכן קרב ובא".

איך אתה מצליח להסתדר מבחינת לינה והכנסה כספית בכל הנדודים האלה?

"אני אדם בלי דרישות מרובות. ההכנסה השנתית שלי נעה בין 20 ל-80 אלף שקל ועם זה אני מסתדר. לפעמים אני שוכר מקום לגור בו ולפעמים אני גר אצל חברים. אל תבין אותי לא נכון, אני לא פרזיט שנוחת על אנשים, אלא תמיד תורם משהו בתמורה, למשל מבשל או מלמד שיעורים פרטיים בשפות שאני יודע".

את החברים שלך אתה מכיר דרך השירה?

"לא בהכרח. יש ביניהם מבחינה מקצועית אנשים מכל מיני סוגים, החל בבעל מכולת וכלה בפסיכיאטרית. עם המאדאם של בית הבושת נהגתי לשבת כל בוקר לשתות כוס קפה. אני פתוח מאוד לאנשים ואנשים מעניינים אותי".

סערי, בעל תואר דוקטור בבלשנות, מספר כי לפני שנתיים עבד שנה כממלא מקום באוניברסיטת הלסינקי, שם לימד לשון וספרות עברית, אבל מהר מאוד הבין שמשרה קבועה מהסוג הזה איננה מתאימה לו. "המצב כפי שהוא עכשיו עולה בקנה אחד עם רצוני", הוא אומר. "עם מו"ל אחד, ישראל כרמל מהוצאת כרמל, אני במעין יחסים של קביעות, ואני מפרסם אצלו את רוב הספרים שלי וגם את התרגומים. למרות זאת אין בינינו מחויבות: אני לא חייב לתרגם כל דבר שהוא מעוניין בו, והוא לא חייב לפרסם כל דבר שאני רוצה לתרגם. אבל ככה אני יודע שיש לי לפחות איזושהי הכנסה שנתית שאפשר לסמוך עליה".

לא מלחיץ אותך לחיות בצורה כזאת?

"החיים הם לא חברת ביטוח, ואם אתה לא רוצה לעבוד באותו מקום כל יום משמונה עד ארבע ולצאת דפוק, אז עדיף שלא תעשה את זה. יכולתי למצוא בקלות עבודה בקן הצרעות של האוניברסיטה, או להנמיך ציפיות ולהתקבל לעבודה בבית ספר יסודי, בתיכון או במכללה. יש אינספור אפשרויות. אני פשוט מרגיש שבדברים שאני באמת יכול לתרום בהם, כמורה, כמתרגם וכמשורר, אני אמור לנצל את הזמן - ואני אומר 'לנצל' במובן הטוב של המלה - כמיטב יכולתי. כרגע ניצול הזמן הזה אופטימלי".

רוצים לבחון אותי בספרדית?

סערי אכן מנצל את הזמן בצורה אופטימלית. בימים אלה רואים אור בהוצאת כרמל לא פחות משלושה ספרים שהוא מעורב ביצירתם. הראשון הוא "מסרים מלאַכְפֶּתְלִיֶסְטָן", ספר שיריו העשירי. הספר השני הוא "כנסיית כלבים", האסופה העברית השלישית של שירי המשוררת הפינית סירקה טורקה בתרגומו. והספר השלישי הוא "בני קוואפיס ונכדיו", אסופה שערך משיריו שלו ומשירתם של 26 יוצרים הומוסקסואלים מאירופה.

אלה נוספים כעת למדף הגדול שתרם רמי סערי לספרות העברית, מדף שכולל, לצד ספרי השירה שלו עצמו, עוד 70 ספרים שתורגמו משמונה שפות, בפרוזה ובשירה.

על תרגומיו זכה סערי פעמיים בפרס ראש הממשלה, בפרס טשרניחובסקי, בפרס שר המדע והתרבות ובפרס אסרף מטעם האקדמיה ללשון עברית על תרומתו להעשרת מבחר הספרות המתורגמת לעברית.

בנימוקים לפרס אסרף נכתב: "תרגומיו מגלמים יכולות של מתרגם מחונן ופורה במיוחד, אשר בזכות למדנותו והעמקתו מעמיד לרשותנו יצירות פרוזה ושירה, קלאסיות וחדשות – יצירות אשר נבצר היה מן הקורא העברי לקוראן בלא תיווכו המבורך. רבים מתרגומיו של ד"ר רמי סערי אף מלווים מבוא או אחרית דבר, המאירים את עינינו ומוסיפים נדבך חשוב לטקסט המתורגם. אשר לשיריו, אלה מצטיינים בייחודם על מפת השירה העברית של היום: הם שנונים, שופעים

שעשועי לשון, נעים בין כאב פרטי לסאטירה נוקבת, בין ארצישראליות לשיטוט במרחבי העולם".

לצד תרגומים של כותבים ידועים כמו פרננדו פסואה ופדריקו גרסיה לורקה, שסערי תירגם את קובצי שיריו "משורר בניו יורק" ו"המשורר אומר את האמת", הוא הביא אל הספרות העברית את קולותיהם של כותבים ידועים פחות, משפות שאין מרבים לתרגם מהן ושלמד שלא במסגרת פורמלית, כמו יוונית, פינית, הונגרית, אסטונית, אלבנית, ספרדית, טורקית. את הדוקטורט שלו הקדיש למלטזית, שפת האי מלטה.

מבחר השפות האלה שסערי מתרגם מהן גם העמיד עליו מפקפקים, ולא פעם נשמעו נגדו טענות שהוא למעשה מתרגם מאנגלית וכלל אינו שולט בשפות שהוא מתרגם מהן. בספרו החדש הוא מפנה שיר נגד אותם מבקרים ובו הוא כותב: "כל מיני סופרי סתם, / שמעולם לא שאלתי / במה עוסקת אחותם, תהו / אם אכן ידעתי את השפות / שתירגמתי מהן שירים וספרים / בשלושים השנים האחרונות".

נדמה שסערי כועס מאוד על מבקרים אלו, אבל כשהוא נשאל על כך, בביקור שערך לאחרונה בישראל, הוא עונה בשלווה יחסית: "מה אנשים רוצים? לבחון אותי בספרדית? רוצים שאשוחח עם מישהו בסקיפי פינית או באלבנית כדי שתנוח דעתם? אילו הייתי עובד באיזשהו מוסד, העמידה הזאת במבחן היתה מתקבלת על הדעת. אבל אין לי שום מקום עבודה קבוע ומסודר. אף על פי כן אין לי בעיה עם הבחינות ובתרגומים שלי אני ממילא נבחן ללא הפוגה. איני מזלזל באנשים שמטילים ספק ביכולות שלי, אבל אני חי בשלום עם עצמי. ברור לי שאינני מושלם, אף אחד איננו מושלם. אבל אני יודע בבירור מה עומד בראש מעייני, ואני עושה כל מאמץ אפשרי כדי לבצע את עבודתי בצורה הטובה ביותר".

אתה מבין מאין מגיעה הביקורת? למה אנשים מתקשים להאמין שמישהו הגיע בשפות נידחות כמו אלבנית ופינית לשליטה שמאפשרת לו לתרגם מהן שירה?

"כן, בוודאי. גם על יורם ברונובסקי שתירגם מכמה שפות, אמרו אותו דבר. אמרו שחוץ מפולנית הוא איננו יודע שום שפה, לא עברית, לא יוונית, לא צרפתית ולא אף שפה אחרת שהוא מתרגם ממנה. אין לי עניין להתווכח עם הזולת, מצדי שיהיה לאנשים לבריאות ושיתרגמו בעצמם.

השקעתי זמן ומאמצים רבים כדי לדעת את השפות שאני מתרגם מהן. לפעמים מתקשרים אלי מכל מיני חברות ואומרים 'אנחנו צריכים שתתרגם לנו רק פסקה אחת', רק זה ורק זה. מה זה רק? אתה יודע מה עשיתי כדי להיות מסוגל לתרגם את הרק הזה? ברור לי מה ערכי ומה אני רוצה תמורת עבודתי".

למה אתה לומד ומתרגם דווקא שפות שנמצאות בשוליים?

"ספרדית ופורטוגלית הן בהחלט לא שפות שוליות. ספרדית היא שפת אם שנייה שלי, ופורטוגלית הגיעה בשלב מאוחר יותר, אבל השלימה אצלי דברים. מכל מקום, אני מרגיש שמה שנתפש כמרכז קיים ממילא, ואין לו שום צורך בי. לעומת זאת, אני בהחלט נחוץ לשוליים. הסתכלות על משהו כאיזוטרי או שולי היא הסתכלות עיוורת מהמרכז, ואילו עלי נגזר להסתכל מהשוליים ולראות ששום דבר איננו איזוטרי. אם איתרע מזלך להיוולד במדגסקר או בקזחסטן, אז מבחינתך דווקא שם טבור העולם.

"לפני שנים, בפסטיבל מטולה, התבקשתי לראיין את עורכי כתב העת 'הו' ואחת השאלות שהפניתי אליהם היא למה הם עוסקים רק בתרגום של מה שנתפש כספרות קאנונית. לדעתי התפקיד שלי כמשורר וכמתרגם הוא ליצור קאנון משלי. התבקשתי, למשל, לערוך אנתולוגיה דו-לשונית לשירה עברית והיא תראה אור באביב בהוצאת קליגרם שמושבה בבודפשט. כאשר חשבתי מה לכלול באסופה הזאת ומה לא, היה ברור לי שיש דברים שהם לטעמי, אבל אם אכלול אותם בספר, אפגע בקאנון. לעומת זאת, יש דברים שנחשבים לחלק מהקאנון ואני לא מסוגל לחיות איתם בשלום. בסופו של דבר כללתי באסופה גם משוררים שאמרו לי עליהם דברים מהסוג 'למה שיהיה כלול? הרי אפילו אשתו לא מכירה אותו', ובכל זאת מצאתי לנכון לשתף אותם. כלומר קיימת איזושהי מסגרת, יש משוררים מתים שברור שהם חלק מהקאנון, ויש גם משוררים חיים שהם קאנון, לדוגמה מאיר ויזלטיר או אגי משעול או נתן זך. ובתוך המסגרת הזאת של הקאנון התאפשר לי להחליט אם נתן זך בפנים או אולי אהרן אלמוג.

"אני מרגיש שעשיתי את עבודתי כהלכה. אין בי שום רצון להסתחבק בעבודה ולהיות נחמד על חשבון התייחסות מקצועית ועניינית. שיקולים כאלה לא מעניינים אותי. אילו הייתי חלק ממערכת, שבה אני דופק כרטיס עבודה ומקבל משכורת חודשית, ממילא היו מתערבים

בעבודתי שיקולים שאינם ענייניים. אבל במסגרת החופש שלי אני פטור מלהביא בחשבון דברים מהסוג הזה. אני יכול לומר לך בהן צדק שהמצפון שלי נקי לגמרי, או כפי שכתבתי למשתתפי האנתולוגיה, 'מצפוני נקי כמו המסבאה בתחנת הרכבת של טימישוארה'."

זה כמובן לא עזר לסערי, וכנהוג בעולם השירה העברית לכולם היו טענות כאלה ואחרות כלפי האנתולוגיה. "אחד ממשוררי האסופה כתב לי, 'אני לא מאמין, אתה עושה טובה לבני אדם, והם יורקים לך בפרצוף'. אמרתי לו שאין לי שום כוונה להיכנס לסיפור הזה. לא חסר לי מה לעשות בחיים גם בלי לנהל חשבונות אישיים, וממילא יש די והותר אנשים שכל המדרכה לא תספיק ליריקות שלהם. אז בסדר, שירקו עלי'."

בכתבים שלו סערי גם בא חשבון עם האקדמיה הישראלית, שלתחושתו דחתה אותו ולא ידעה לנצל את יכולתו לטובת הסטודנטים. לאחר שקיבל את תואר הדוקטור בהצטיינות יתרה ניסה לקבל משרה באוניברסיטה העברית בירושלים, ללא הצלחה. "בין חוקן לבין תקן מבדילה רק ההברה הראשונה", הוא כותב בשיר "משרה אקדמית", ובקטע קצר ושמר "עשייה טובה מתוך ברירה", המופיע אף הוא בספר, הוא כותב "דלתות שנסגרו בפני בזו אחר זו הביאו אותי לחיות מחוץ לארץ כציפור נודדת".

"בוודאי שיש לי ביקורת", אומר סערי, "אלמלא כן הייתי איכשהו משתלב. אבל חשוב שתבין, יש בספרי החדש דברים שנכתבו לפני עשרים שנה ויותר. הספרים שלי אף פעם אינם ערוכים בסדר הכרונולוגי של הכתיבה. ובכן, ניסיתי להשתלב באקדמיה לפני שנים ולא התקבלתי. חדלתי לנסות. היה ברור לחלוטין שלא התקבלתי מחמת שיקולים שאינם ענייניים. כשדחו אותי לא חשבו על טובת הסטודנטים במוסד".

מה זה שיקולים לא ענייניים? פוליטיים, אישיים?

"לא לי לקבוע אם פוליטיים או אישיים. אתה יכול לומר, 'מה זאת אומרת לא לי לקבוע, אתה הרי כותב על זה. אמת ויציב, כתבתי על כך, אבל לאחר שהוצאתי את זה והעניין תועד, זהו זה מבחינתי. בספרדית יש אימרה על 'בחישה בשוקולד'. אני לא בקטע של בחישה בשוקולד. יש דברים שמעניינים אותי הרבה יותר מגירוד של איזושהי צלקת ישנה. אני מבין אנשים שחוזרים

אל הפצע ורוצים לעשות תיקון; אצלי זה לא ככה, לדידי נגמר הסיפור. מובן שאינני שוכח, כי אם אתה לא מפיק שום לקח, אתה גם לא זוכה בניסיון. אבל מבחינתי מיותר גם לאסוף סיבות כדי להיות ממורמר, זעוף ונרגן".

יש שיר בספר החדש שבו אתה מתאר פגישה עם המשוררת הפינית סירקה טורקה. מה טיב הקשר שלך עם המשוררים והסופרים שאתה מתרגם?

"אני לא יושב עם סירקה טורקה לקפה פעמיים בשבוע, אם לזה הכוונה. היא לא בן אדם שאפשר לבלבל לו במוח. הקשר בינינו לא רציף, נפגשים פעם בכמה וכמה שנים. אבל לאחר שאני מתרגם אדם במשך זמן רב כל כך, ההרגשה היא שאני יושב עם אח או עם אחות.

"הקשר עם הסופר והמשורר חשוב לי מאוד", הוא מוסיף, "אם היוצר חי, כמובן, והפגישה אפשרית. חשוב לי להעביר בדיוק את מה שהיוצר הזר רצה. לא מדובר ברמי סערי שכותב בעברית. אני לא משכתב את המתורגמים שלי. חוץ ממקרים נדירים", הוא מסייג; "למשל כשתירגמתי את 'הגשם הצהוב' של חוליו לימסארס, נתקלתי בקטע שבו נחש הכיש את הגיבור והאיש הצמיד לזרועו חוסם עורקים. אחרי עמודים אחדים מסופר שכעבור שלושה ימים הסיר הגיבור את חוסם העורקים. אמנם הייתי בצה"ל רק כשלושה חודשים, זה הזמן שלקח לשני הצדדים להבין שאנחנו לא מתאימים זה לזה, אבל בתיכון היו לי שיעורי של"ח ולמדתי שחייבים להסיר חוסם עורקים אחרי שעות ספורות, כי אלמלא כן עלול להתפתח נמק. אז כתבתי ללימסארס ושאלתי אותו אם ירשה לי לסלק מהתרגום את ההתייחסות להסרה של חוסם העורקים. הוא הסכים, אמר שממש לא ידע והוסיף שיכניס את התיקון למהדורות הספרדיות הבאות".

אני משורר נטו

כשמדובר בשירתו שלו, סערי מספר שהוא מושפע מהמשוררים שהוא מתרגם וגם ממשוררים עבריים, כמו אברהם בן יצחק, שאול טשרניחובסקי, לאה גולדברג, אלכסנדר פן, נתן אלתרמן ודליה רביקוביץ. "בשירה העברית יש כיום דברים נפלאים", הוא אומר, "דברים שמרתקים אותי, וגם דברים שאינם לטעמי, אבל לא אפרט. יש אנשים שאינם משוררים בעיני. לכל אחד

מדביקים פה בקלי קלות את התואר משורר.

"אני משורר נטו", הוא מעיר, "לעולם לא אכתוב פרוזה, אם כי אומרים שהשירים שלי סיפוריים. לא ניסיתי לכתוב פרוזה ואין לי עניין בכך. אני אוהב להקדיש זמן לאנשים ואוהב לשמוע מהם סיפורים, מדי פעם בפעם גם לספר להם משלי, אבל אני לא אוהב להעלות סיפורים על הכתב. שירה היא בשבילי התמצית של התמצית. זה מה שמעניין אותי. גם בפרוזה אני מעדיף פרוזה שאין בה אף מלה מיותרת".

"רמי סערי הוא מתרגם על שהנחיל לעברית שירה מלשונות ותרבויות כה רבות, שכמעט לא נתפש שכל זה נעשה על ידי אדם יחיד", אומר המשורר והעורך אמיר אור, "מכיוון שתרגום הוא למעשה כתיבה מחדש של השירים בשפת היעד, אין פלא ששפע הסגנונות והמסורות הזה השפיע עמוקות גם על שירתו של סערי והעשיר אותה בדרכים רבות ומרתקות. הוא משורר של שירה רחבה ומז'ורית, שעושה בשפה כבתוך שלו ומדבר על תחומי חיים רבים ביותר מנוסח שירי אחד. ליוויתי את יצירתו לאורך יותר משני עשורים, וכעורך 'הליקון' פירסמתי משיריו החל מ-1994 ומאחר יותר גם רבים מתרגומיו. מכיוון שכך ארשה לעצמי הערה ספציפית: בתוך המנעד המרשים של שירת סערי קל, אך לא כדאי, להחטיא את שירת האהבה שלו, שלרוב מדברת באנדרסטייטמנט, אבל אם מקשיבים לה, דווקא הטון המינורי שלה מגיע ונוגע עמוק.

להצליח לדבר באופן כה מרגש על אהבה, הנושא הנכתב ביותר בהיסטוריה של השירה, הוא בעיני עניין גדול באמת, גם כשהוא חבוי בתוך שירים קטנים לכאורה".

ואילו הסופר דרור בורשטיין, המשמש כעורך בעמותת השירה "הליקון" והשתתף בערב ההשקה לספריו החדשים של סערי, מציין כי "חוברת התרגומים של רמי סערי שפירסמנו ב'הליקון' היא החוברת הכי נקראת מבין עשרות החוברות שפירסמנו. זה אומר משהו. זה מראה עד כמה העבודה שלו היא בעלת ערך".

מה מייחד את התרגומים שלו?

"אני חושב שאפשר להבחין שהוא משורר בעצמו. בערב ההשקה דיברתי על שיר של סירקה טורקה שהוא תירגם. השיר הוא תיאור של פסל. וסערי כותב שהפסל נמצא בגילופין. וזו בחירה מעניינת, כי גילוף גם קשור לפיסול. גם כשהפסל מיילל לרוח, נוצרת בעברית דו־משמעות של הרוח הפנימית והרוח החיצונית. אני לא יודע אם הדברים האלה קיימים בשפת המקור, הכפילות הזאת. אבל זה לא משנה. זה מראה איך סערי בעצם יוצר שיר בעברית ומדגיש את חושיו כמשורר".

בורשטיין מוסיף ואומר כי ייחודו של סערי הוא גם בהתפרשות הגיאוגרפית והתרבותית שלו. "הוא הולך למקומות שאיש לא חשב ללכת אליהם. כולם מטיילים בפריז, אבל יש מישהו שמחליט לנסוע לקוטב. מעטים יכולים לעשות את המסעות האלה. סערי הוא כמו מגלה קוטב, או יותר נכון כמו אסטרונוט שטס לירח. הרי בשביל רוב האנשים בישראל, אלבניה זה כמו הירח. המשוררת והמתרגמת טל ניצן אמרה בערב ההשקה שהעניין הזה נדיר, בעיקר מפני שהוא מתרחש בעברית. סערי בעצם מציג לקורא הישראלי משוררים שאפילו לא תורגמו לאנגלית. בעולם לא יודעים מי זו סירקה טורקה, אבל בישראל יודעים, זה מדהים.

"אני חושב שאפילו הגוף שלו מבטא את ההתפרשות הזאת, הוא לדעתי המשורר הכי גבוה בישראל, הוא פשוט ענק (גובהו 1.98 מטר, א"א). הוא כמו כמה אנשים, והוא עושה עבודה של כמה אנשים. אמנם כדי לבטא את זה ממש, הוא היה צריך להיות בגובה שבעה מטרים, אבל בסופו של דבר הוא בכל זאת צריך להיכנס לאוטובוס.

"ביפן יש אנשים שמתייחסים אליהם כאל אוצרות לאומיים", מסכם בורשטיין, "והם מקבלים תמיכה ודואגים להם. רמי סערי הוא ללא ספק אוצר לאומי ישראלי, וזה שהוא לא חי כאן זו שאלה מעניינת, למה הוא מלמד את הפינים במקום ללמד את הישראלים?"

לפתוח צוהר להומוסקסואליות

אז האם חיי הנדודים של סערי קשורים באמת לאופיו המרדני, לתפישה הקוסמופוליטית שלו, לחוסר היכולת של האקדמיה הישראלית להכיל אותו, ואולי בכלל ההומוסקסואליות שלו היא מרכיב מהותי בעניין? באחד ממאמריו העלה אלי הירש את השאלה מדוע משוררים הומואים בולטים כמו סערי, יותם ראובני ואילן שיינפלד נהפכו למעין זאבים בודדים והתרחקו מהקהילה הספרותית.

"הירש הוא משורר ומבקר שאני מעריך ומוקיר", אומר סערי בתגובה לדברים, "ניתוחיו ומאמריו מרתקים ולרוב יש השקה בין ראייתו לראייתי. אשר לשלושת השמות שצינת, נראה לי שצריך לדון בכל מקרה לגופו".

תהיה התשובה אשר תהיה, אין ספק שההומוסקסואליות היא מרכיב בולט בשירתו של סערי, והוא כותב על כך לא מעט.

האנתולוגיה של שירה הומוסקסואלית שערך, הרואה אור בימים אלה, מצטרפת לאנתולוגיה "נפלאה" שיצאה לאחרונה ובה כינסו העורכים, דורי מנור ורונין סוניס, מבחר של שירה להט"בית. "רב השוני על הדמיון", אומר סערי כשהוא מתבקש לערוך השוואה בין שתי האנתולוגיות. "יש ביניהן בכל זאת נקודת דמיון אחת. עורכי 'נפלאה' כתבו שכאשר ערכו את האנתולוגיה, ראו לנגד עיניהם נער בן 15 מפתח תקוה שיקרא את השירים ויקבל אישור לדברים שהוא מרגיש. עם זה גם אני מזדהה. אבל בניגוד ל'נפלאה', לא יצרתי אסופה של שירה להט"בית אלא אסופה של שירת משוררים הומוסקסואלים. אצלי המשוררים כולם אירופים, וחתך הזמן הוא מלורקה עד ימינו. לא שירה מוקדמת של סאפפו וקוואפיס, אלא המאה ה-20 וראשית המאה ה-21. האנתולוגיה שלי אינה מתפרסת, היא ממוקדת מאוד מבחינה תרבותית,

לשונית וזמנית. הקאנון לא עניין אותי. אין באסופה בכלל משוררים מאנגליה, גרמניה, צרפת ורוסיה (לעומת זאת מופיעים שם למשל אונו קיילאס הפיני וניקוס־אלכסיס אסלנוגלו היווני, א"א). אלה ראויים לאנתולוגיה משלהם, אבל לא אני אעשה אותה. מעניינים אותי הכותבים ששייכים כביכול לשוליים. אין לי עניין במרכז. אם בדנמרק יכולים כיום לעשות לפליטים כל דבר חוץ מאשר לעקור שני זהב מפיותיהם, אז לא זה המרכז שאני רוצה להיות בו. בנוסף לכך, השירה באסופה שהכנתי נכתבה בידי משוררים הומוסקסואלים, אבל אני לא רואה בשירה שלהם שירה הומוסקסואלית. גם בשירה של עצמי אני לא רואה שירה הומוסקסואלית".

אז למה בעצם לכנס שירים אלה יחדיו?

"כי יש מספיק אי הבנות בחברה ההטרוסקסואלית, וכדאי לפתוח צוהר להומוסקסואליות, להביא להבנה שמדובר בפלח של החברה שאי אפשר להתעלם ממנו. אולי תאמר שהטלוויזיה והעיתונות ממילא מלאות בזה, ושנחנו נחשפים לתרבות ההומוסקסואלית יותר מכפי שיעורה באוכלוסייה. מבחינתי תודה לאל על כך, ואני אעשה כמיטב יכולתי כדי שחומרים כאלה יהיו זמינים גם בעתיד. לפני 'נפלאתה' לא היה שום דבר כזה, עכשיו יש שניים".

הזכרת את מה שקורה בדנמרק עם הפליטים. מה דעתך על הכיוונים שאליהם הולכת מדינת ישראל?

"תראה, העשייה שלי פוליטית מאוד גם בתור משורר וגם בתור מתרגם, אבל היא איננה פוליטית במובן שחשוב שאחווה את דעתי על ראש הממשלה, על אשתו או על שר כזה או אחר. התייחסות כזאת רחוקה ממני כרחוק מזרח ממערב. הדבר אינו נובע מכך שאני מביט על הכל מלמעלה, התרומה שלי לאנושות פשוט נמצאת במקום אחר. ייתכן שגם הכתיבה שלי לא תשנה מאומה, יכול להיות, אבל ברור לי מה הדרך שבחרתי לי, וברור שאלך בה גם להבא".

עם נזיר / רמי סערי

שִׁכְּבֵנו אֶתְךָ
בְּחֶצֶר הַמְּזֻנְחָת

שְׁבַרְחוּב הַנְּבִיאִים —
אֱלֹהִים וְאֲנִי וְהַמּוֹשִׁיעַ
וּמַטְפֵּס הָרִים שְׂגִיאוֹם,
וְהַבְּאֵנוֹ אוֹתְךָ מֵאֲגִלֵי הַטַּל
עַד לְפִסְגַּת הַשִּׁיא,
וְהַפְּכָנוֹ אוֹתְךָ לְהֵלֶךְ, לְמֶלֶךְ,
לְבָשָׁר, לְתוֹתַח, לְנִשְׂיָא.
כְּאֲשֶׁר נִפְרָצוּ כָּל סִכְרֵיךָ, אֲדוֹן,
וְנִזְכַּרְתָּ שׁוֹב בְּיָוֵן,
נַעֲשִׂיתָ אֲבָקוֹ, נְשַׁרְתָּ שָׁמַיִם,
עֵבֶן רֶסֶס וְגֶשֶׁם לְבָן.